

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesła

DPN-WWM.050.48.2025.BK
3939188.15840439.12754535
Warszawa, 25-08-2025

Dotyczy: odpowiedź na interpelację Posłanek Marii Małgorzaty Janyskiej i Krystyny Sibińskiej oraz Posła Piotra Głowskiego (znak: K10INT11407).

Temat: wsparcie gospodarstw domowych wykorzystujących pompy ciepła

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji nr K10INT11407.

1. *Czy rozważane są rozwiązania, które mogłyby obniżyć koszt energii elektrycznej zużywanej przez pompy ciepła, np. w postaci dedykowanej taryfy dystrybucyjnej lub sprzedażowej?*

Obecnie obowiązujące regulacje i rozwiązania przewidują mechanizmy wspierające odbiorców wykorzystujących energię elektryczną do celów grzewczych, w tym użytkowników pomp ciepła.

Zgodnie z § 6 ust. 4 i 5 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną¹ przedsiębiorstwa energetyczne są zobligowane do skalkulowania stawek opłat sieciowych dla odrębnej grupy taryfowej, tj. odbiorców w gospodarstwach domowych zużywających energię elektryczną do ogrzewania, w tym użytkowników pomp ciepła. Jest to grupa taryfowa potocznie określana mianem „taryfy antysmogowej”. W taryfie antysmogowej stosowany jest obniżony składnik zmienny stawki sieciowej, który obowiązuje w odniesieniu do wolumenu energii elektrycznej zużytego ponad wielkość wolumenu z roku poprzedniego. W taryfie antysmogowej obowiązują obniżone stawki za usługi dystrybucji w godz. 22.00-6.00. Okres ten jest skorelowany z najniższym dobowym zapotrzebowaniem na energię w krajowym systemie elektroenergetycznym (KSE).

Wprowadzenie rozwiązania w takim kształcie miało na celu wykorzystanie polityki taryfowej do łagodzenia krzywych zapotrzebowania przy coraz bardziej napiętym bilansie mocy w systemie, szczególnie w okresach występowania niskich temperatur, poprzez zachęcanie niższymi stawkami opłat do zwiększania zapotrzebowania w godzinach poza szczytowymi obciążeniami w KSE. W pozostałych godzinach doby obowiązują stawki z jednostrefowej grupy taryfowej G11.

¹ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2024 r. poz. 904)

Niemniej od czasu wprowadzenia tej regulacji na rynku energii elektrycznej zaszły liczne zmiany, wprowadzone zostały nowe instrumenty i mechanizmy sprzyjające integracji energii z odnawialnych źródeł energii do systemu elektroenergetycznego.

W kontekście rosnącej roli odnawialnych źródeł energii oraz technologii takich jak pompy ciepła, wprowadzone zostały nowe grupy taryfowe przez operatorów systemów dystrybucyjnych, co stanowi istotny krok w kierunku zwiększenia elastyczności i efektywności krajowego systemu elektroenergetycznego. Przykładem takim jest taryfa G13s dla TAURON Dystrybucja S.A., w której strefy doby zostały dostosowane do cyklu produkcji energii z OZE, głównie fotowoltaiki, co może sprzyjać optymalizacji zużycia przez odbiorców stosujących pompy ciepła. Z kolei czterostrefowa taryfa G14Dynamic, również wdrożona przez TAURON Dystrybucja S.A., pozwala lepiej dopasować pobór energii do rzeczywistego obciążenia systemu, wskazywanego m.in. w aplikacji Energetyczny Kompas. Takie rozwiązania nie tylko pozwalają na racjonalne zarządzanie energią i wpływ na ponoszone koszty, ale też wspierają stabilność sieci oraz realizację celów transformacji energetycznej. Są to instrumenty promujące użytkowanie pomp ciepła dzięki specjalnym taryfom.

Obniżeniu kosztów energii elektrycznej służy także możliwość korzystania z umów z ceną dynamiczną. W umowach z ceną dynamiczną, ceny rozliczeniowe energii elektrycznej kształtowane są w oparciu o aktualne notowania giełdowe. W przypadku możliwości dostosowania profilu zużycia do zmieniających się cen w poszczególnych godzinach doby, odbiorca poniesie niższe koszty energii elektrycznej niż na umowie ze stałą ceną o każdej porze dnia.

W Polsce obowiązuje system rozliczeń prosumentów net-billing, który promuje auto konsumpcję, czyli zużycie energii w momencie jej produkcji. W przypadku użytkowników pomp ciepła może to oznaczać konieczność dostosowania pracy urządzeń do godzin największej produkcji energii z posiadanej mikroinstalacji, np. poprzez wykorzystanie nadwyżek do podgrzewania ciepłej wody użytkowej lub wspomaganie ogrzewania.

2. *Czy rząd przewiduje dodatkowe instrumenty wsparcia (np. podatkowe, finansowe, administracyjne) dla osób fizycznych, które zdecydowały się na ekologiczne źródła ogrzewania, aby wyrównać szanse i nagradzać proklimatyczne postawy?*

Osoby decydujące się na montaż pompy ciepła mogą korzystać z dofinansowań oferowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w ramach następujących programów priorytetowych skierowanych do beneficjentów indywidualnych: programu priorytetowego „Moje Ciepło” oraz programu priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Program „Moje Ciepło” daje możliwość uzyskania dotacji na pompę ciepła dla właścicieli nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Kwalifikują się nie tylko budynki w trakcie budowy, ale również te, dla których złożono zawiadomienie o zakończeniu budowy lub złożono wniosek o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie po 1 stycznia 2021 r. Dofinansowaniu podlega zarówno zakup i montaż powietrznej pompy ciepła (powietrze/powietrze lub powietrze/woda), jak i gruntowej pompy ciepła (grunt/woda lub woda/woda).

Dzięki programowi priorytetowemu „Czyste Powietrze”, który wdraża NFOŚiGW we współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW) od września 2018 r., beneficjenci mogą uzyskać dotacje na różne rodzaje pomp ciepła (powietrze/woda, powietrze/ powietrze, gruntowe pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej). Wysokość dotacji w programie jest

uzależniona od dochodu beneficjenta i standardu energetycznego nieruchomości. Dofinansowanie dla pomp w formie dotacji wynosi od 4 480 zł do maksymalnie 18 000 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania oraz od 11 200 zł do maksymalnie 45 000 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania, w zależności od rodzaju zainstalowanej pompy.

Od kilku lat w ramach podatkowego instrumentu wsparcia Państwo Polskie promuje tych podatników, którzy podejmują proekologiczne działania. Dzięki obowiązującej od 1 stycznia 2019 r. uldze termomodernizacyjnej możliwe jest odzyskanie części kosztów poniesionych na zakup i montaż pompy ciepła.

Z ulgi termomodernizacyjnej mogą skorzystać podatnicy opodatkowujący swoje dochody według skali podatkowej, według jednolitej 19 % stawki podatku dla przedsiębiorców, a także podatnicy opłacający ryczałt od przychodów 2/3 ewidencjonowanych, będący jednocześnie właścicielami lub współwłaścicielami budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Warunkiem zastosowania ulgi termomodernizacyjnej jest realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, którego podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem. Łączna kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych we wszystkich budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem. Wydatki podlegające odliczeniu w ramach ulgi termomodernizacyjnej (tj. materiały budowlane, urządzenia i usługi) są ściśle określone i zawarte w rozporządzeniu².

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 129a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych³ wolne od podatku dochodowego są świadczenia, w szczególności dotacje oraz kwoty umorzonych pożyczek, otrzymanych ze środków NFOŚiGW lub WFOŚiGW, na przygotowanie dokumentacji oraz realizację przedsięwzięcia, w tym otrzymane ze środków udostępnionych bankom, zgodnie z art. 411 ust. 10 ustawy Prawo ochrony środowiska⁴. Zatem ewentualne dotacje na sfinansowanie pomp ciepła, pochodzące z powyższych środków, nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

3. *Czy prowadzone są analizy dotyczące wpływu popularyzacji pomp ciepła na krajowe zużycie energii elektrycznej oraz jak planowana jest adaptacja infrastruktury energetycznej do tej zmiany?*

Rozwój rynku pomp ciepła jest kluczowy dla transformacji energetycznej, poprawy jakości powietrza i dekarbonizacji sektora ogrzewnictwa. Aby przyspieszyć dany proces konieczna jest popularyzacja nowoczesnych rozwiązań i ścisła koordynacja działań eliminujących bariery technologiczne, finansowe i administracyjne. Aktualizacja dokumentu strategicznego pn. Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (KPEiK) wychodzi naprzeciw tym potrzebom i wskazuje konkretne działania, rozłożone w czasie na wiele lat. Założenia mają na celu poprawę jakości życia obywateli, postęp technologiczny i budowę długofalowego bezpieczeństwa żywnościowego, energetycznego i ekonomicznego, a w konsekwencji osiągnięcie neutralności klimatycznej. Zrównoważony rozwój sektora energii oraz działania związane z ochroną środowiska są niezbędne dla wzmacniania krajowej gospodarki i budowania jej konkurencyjności. Projekt KPEiK wśród wielu działań horyzontalnych, aby osiągnąć założone cele, wymienia:

² Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 273)

³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163 z późn. zm.)

⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647)

- dążenie do obniżenia kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych w przypadku wykorzystania pomp ciepła jako głównego źródła ogrzewania,
- prowadzenie szeroko zakrojonej termomodernizacji budynków,
- uproszczenie procedur administracyjnych poprzez wprowadzenie jednolitych wytycznych dotyczących instalacji i eksploatacji pomp ciepła, czy
- zapewnienie ogólnopolskiej kampanii informacyjnej, która wyeliminuje dezinformację i dostarczy konsumentom rzetelnych danych o korzyściach wynikających z użytkowania pomp ciepła.

Jednym z istotnych działań jest także modernizacja sieci oraz wdrożenie mechanizmów elastyczności, aby umożliwić pełną integrację pomp ciepła z systemem elektroenergetycznym, która pozwoli na optymalne wykorzystanie energii odnawialnej.

Powołany przez Bank Gospodarstwa Krajowego i Ministerstwo Klimatu i Środowiska we wrześniu 2024 r. Fundusz Wsparcia Energetyki (FWE) to element szerokiego ekosystemu finansowania transformacji energetycznej Polski, w ramach którego zaangażowane są środki m.in. z KPO, Funduszu Modernizacyjnego, funduszy unijnych, jak program FEnIKS.

W maju br. Enea S.A. uzyskała ponad 9 mld zł pożyczki na budowę nowych linii elektroenergetycznych i modernizację istniejących. Dzięki środkom z KPO dofinansowanie uzyskały dwa projekty realizowane przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne. Łączna wartość projektów wynosi ponad 1,6 mld zł, a dofinansowanie ze środków KPO to aż 1,3 mld zł. To największe wsparcie unijne dla sieci przesyłowych w historii PSE. Wcześniej, w marcu 2025 r., umowy zawarły spółki z Grupy PGE – PGE Dystrybucja oraz PGE Energetyka Kolejowa. Ich wartość to ponad 30 mld zł, a - licząc razem z umową z Enea S.A. - łącznie niemal 40 mld zł.

Program FWE z budżetem 70 mld zł to realna odpowiedź na potrzebę przekształcenia polskiego systemu energetycznego z systemu pasywnego w system dwukierunkowy, w którym ważną rolę będą odgrywali odbiorcy energii, a system był zdolny do odbioru energii ze źródeł wytwórczych oraz do zapewniania odpowiedniego jej rozptywu w systemie.

4. *Czy i jakie inne instrumenty finansowe i regulacyjne są planowane w celu zwiększenia liczby gospodarstw domowych korzystających z pomp ciepła?*

Pompy ciepła stanowią istotny element transformacji energetycznej w kierunku niskoemisyjnego ogrzewnictwa indywidualnego, a ich rosnąca popularność znajduje odzwierciedlenie zarówno w programach wsparcia inwestycyjnego (program priorytetowy „Czyste Powietrze”), jak i w działaniach regulacyjnych prowadzonych przez właściwe instytucje.

W związku z rozwojem rynku odnawialnych źródeł energii, w tym pomp ciepła, resort klimatu i środowiska prowadzi analizy, aby zidentyfikować potrzeby obywateli w zakresie inwestycji w nowoczesne źródła ciepła. W ramach prowadzonych analiz właściwy resort, rozważy możliwość uruchomienia nowych instrumentów wsparcia np. w formule pilotażowej.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw⁵ jesteśmy zobligowani do wydania nowego rozporządzenia w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej oraz sposobu rozliczeń w

⁵ Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 1681)

obrocie energią elektryczną do końca września 2026 r. Zatem, przygotowanie nowego rozporządzenia otworzy przestrzeń na zmiany, w tym w zakresie taryf dla odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych czy możliwości wdrożenia dodatkowych instrumentów promujących użytkowanie pomp ciepła. Niemniej muszą one być w zgodzie z przepisami prawa unijnego, dotyczącymi pomocy publicznej oraz jednolitego rynku energii.

Istnieje możliwość zaproponowania dedykowanych narzędzi wsparcia jeżeli prowadzone oceny systemu wsparcia i analiza sytuacji potwierdzą taką potrzebę i zasadność. Ewentualne rozwiązania będą miały na celu zwiększenie efektywności odnawialnych źródeł energii oraz zapewnienie ich większej dostępności lub opłacalności. Najwcześniej będzie to możliwe na przełomie 2026 i 2027 roku.

5. *Czy rozważane są zmiany w systemie rozliczeń prosumenckich dla gospodarstw, które łączą pompę ciepła z instalacją fotowoltaiczną?*

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wprowadziło już korzystne rozwiązania dla prosumentów w ustawie z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw⁶.

Prosumenci, którzy wytworzyli i wprowadzili do sieci energię elektryczną po raz pierwszy do dnia 1 lipca 2024 r. są rozliczani w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (RCEm). Jednocześnie prosumenci ci mogą, składając stosowne oświadczenie do sprzedawcy energii, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową tzw. godzinową cenę energii elektrycznej (RCE). Zachętą do pozostania przy obowiązującej godzinowej cenie energii (RCE) jest możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty) do 30%. Jeżeli natomiast dany prosument zdecyduje się nadal stosować dotychczasowy sposób rozliczeń, wysokość zwrotu jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Dodatkowo zmodyfikowano mechanizm rozliczeń prosumentów poprzez zwiększenie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącego danego miesiąca kalendarzowego o współczynnik 1,23 i przyporządkowanie tej kwoty do konta prosumenckiego w kolejnym miesiącu kalendarzowym. W efekcie tych zmian wzrosła opłacalność rozliczeń w systemie net-billing, poprzez zmniejszenie różnicy między rynkową ceną energii dla prosumenta energii odnawialnej a oferowaną stawką z taryfy operatora. Dzięki tym zmianom nadwyżki energii wyprodukowane w miesiącach letnich, kiedy produkcja z paneli fotowoltaicznych jest najwyższa, są rozliczane korzystniej i zwiększają w sposób znaczący wartość depozytu prosumenckiego. Po zakończeniu sezonu letniego, środki te zmniejszają opłaty z tytułu zwiększonego zużycia energii przez pompę ciepła w miesiącach, kiedy produkcja energii elektrycznej przez mikroinstalację nie pokrywa zapotrzebowania budynku na energię.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje obecnie wprowadzania dalszych zmian w systemie rozliczeń prosumentów.

Z wyrazami szacunku

⁶ Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1847)

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.